

A més de veu activa i veu passiva –com en llatí, català o castellà–, el sistema verbal del grec també disposa d'una veu mitjana, anomenada així pels gramàtics antics, que la van considerar-la una mena de veu intermitja entre les veus activa i passiva, la segona de les quals sembla haver-se derivat en grec de la veu mitjana. De fet, la veu mitjana i la veu passiva es diferencien morfològicament tan sols en dos temps, el futur i l'aorist, els quals pertanyen respectivament al grup de temps anomenats primaris (present, futur i perfet) i al grup de temps anomenats secundaris (imperfet, aorist i plusquamperfet), que es diferencien pel fet de referir-se o no a accions esdevingudes o acomplertes en el

passat. Així doncs, també se sol emprar en el plànol de la morfologia l'expressió *veu mitjana-passiva* per referir-se als quatre temps –present, imperfet, perfet i plusquamperfet– que fora de context resulten idèntics en la veu mitjana i en la veu passiva, però que en una frase o un text necessàriament han de considerar-se en una o altra d'aquestes dues veus.

Pel que fa la conjugació dels temps primaris en la veu mitjana, heus ací les desinències o terminacions –sobre fons gris i al costat de les pròpies de la veu activa– per al present i el futur en l'indicatiu, l'infinitiu i el participi, i per al present en l'imperatiu (el futur no existeix en aquest mode):¹

	present d'indicatiu		futur d'indicatiu		participi present		participi futur	
1a sg	...-ω	...-ο-μαι	...-σ-ω	...-σ-ο-μαι	...-ων	...-ό-μενος	...-σ-ων	...-σ-ό-μενος
2a sg	...-εις	...η / ει ²	...-σ-εις	...-σ-η / ει ²	...-οντος	...-ο-μένου	...-σ-οντος	...-σ-ο-μένου
3a sg	...-ει	...-ε-ται	...-σ-ει	...-σ-ε-ται	...-ουσα	...-ο-μένη	...-σ-ουσα	...-σ-ο-μένη
1a pl	...-ο-μεν	...-ό-μεθα	...-σ-ο-μεν	...-σ-ό-μεθα	...-ούσης	...-ο-μένης	...-σ-ούσης	...-σ-ο-μένης
2a pl	...-ε-τε	...-ε-σθε	...-σ-ε-τε	...-σ-ε-σθε	...-ον	...-ό-μενον	...-σ-ον	...-σ-ό-μενον
3a pl	...-ουσι	...-ο-νται	...-σ-ουσι	...-σ-ο-νται	...-οντος	...-ο-μένου	...-σ-οντος	...-σ-ο-μένου

	infinitiu present		infinitiu futur	
	...-ειν	...-ε-σθαι	...-σ-ε-ιν	...-σ-ε-σθαι
	< ...-ε-εν		< ...-σ-ε-εν	

	imperatiu present	
2a sg	...-ε-∅	...-ου ³
3a sg	...-έ-τω	...-έ-σθω
2a pl	...-ε-τε	...-ε-σθε
3a pl	...-ό-ντων	...-έ-σθων

^{2/3}

Les terminacions ...-η ο ...ει i ...ου procedeixen de la contracció de vocals que es produeix en caure la -σ- de les desinències -σαι i -σο: ...η / ...ει < ...-ε-σαι , ...ου < ...-ε-σο

¹ Les terminacions de la veu mitjana són les mateixes per als verbs en ω i per als verbs en μι o verbs atemàtics (dels quals s'ha vist el present d'indicatiu), però en aquests verbs

- les terminacions s'uneixen a l'arrel del verb sense l'afegiment al mig de la vocal temàtica o / ε (per això aquest verbs es diuen atemàtics)
- no es produeix cap transformació fonètica en la 2a persona singular

	verb λύω en veu activa		verb λύω en veu mitjana		verb δίδωμι en veu activa		verb δίδωμι en veu mitjana	
1a sg	λύω	= λύ-ω	λύομαι	= λύ-ο-μαι	δί-δω-μι	< δί-δ <u>ο</u> -μι	δίδομαι	= δί-δο-μαι
2a sg	λύεις	= λύ-εις	λύῃ / λύει ²	< λύ-ε-σαι ²	δί-δω-ς	< δί-δ <u>ο</u> -ς	δίδοσαι	= δί-δο-σαι
3a sg	λύει	= λύ-ει	λύεται	= λύ-ε-ται	δί-δω-σι(ν)	< δί-δ <u>ο</u> -σι(ν)	δίδοται	= δί-δο-ται
1a pl	λύομεν	= λύ-ο-μεν	λυόμεθα	= λυ-ό-μεθα	δί-δο-μεν	= δί-δο-μεν	διδόμεθα	= δι-δό-μεθα
2a pl	λύετε	= λύ-ε-τε	λύεσθε	= λύ-ε-σθε	δί-δο-τε	= δί-δο-τε	δίδοσθε	= δί-δο-σθε
3a pl	λύουσι	= λύ-ουσι	λύονται	= λύ-ο-νται	δι-δό-ασι	= δι-δό-ασι	δίδονται	= δί-δο-νται

Per als verbs muts, contractes i líquids es produeixen en la veu mitjana les mateixes transformacions fonètiques que en la veu activa que ja s'han vist i que es resumeixen el quadre de la pàgina següent.

Present	(Exemples: 3a sg en ACT / MITJ)	Futur	(Exemples: 3a sg en ACT / MITJ)
---------	---------------------------------	-------	---------------------------------

Verbs muts, d'arrel acabada en consonant muda o oclusiva	Cap transformació			Fusió de labial + σ = ψ	Elisió de dental + σ > σ	Fusió de labial + σ = ξ
	labial β π φ πτ dental δ τ θ ζ gutural γ κ χ ττ/σσ	βλέπει = βλέπ-ει βλέπεται = βλέπ-ε-ται	πείθει = πείθ-ει πείθεται = πειθ-ε-ται	ἄγει = ἄγ-ει ἄγεται = ἄγ-ε-ται	βλέψει < βλέπ-σ-ει βλέψεται < βλέπ-σ-ε-ται	πείσει < πείθ-σ-ει πείσεται < πειθ-σ-ε-ται

Verbs contractes, els d'arrel acabada en vocal	Contraccions vocàliques:			Allargament de la vocal davant σ:		
	α ε ο	α+ω > ω α+ει > ρ α+ο > ω α+ε > α α+ου > ω	ε+ω > ω ε+ει > ει ε+ο > ου ε+ε > ει ε+ου > ου	ο+ω > ω ο+ει > οι ο+ο > ου ο+ε > ου ο+ου > ου	...ησ... < ...α+σ...	...ησ... < ...ε+σ...
	τιμᾶ < τιμά-ει τιμᾶται < τιμά-ε-ται	φοβεῖ < φοβέ-ει φοβεῖται < φοβέ-ε-ται	δεσμοῖ < δεσμό-ει δεσμοῦται < δεσμο-ε-ται	τιμῆσει < τιμᾶ-σ-ει τιμῆσεται < τιμᾶ-σ-ε-ται	φοβῆσει < φοβέ-σ-ει φοβῆσεται < φοβέ-σ-ε-ται	δηλώσει < δηλό-σ-ει δηλώσεται < δηλό-σ-ε-ται

Verbs líquids, d'arrel acabada en consonant líquida o nasal	Tema de present diferent al de futur:			Tema de futur diferent al de present:		
	λ ρ μ ν	...λλ- ...αιρ- ...ειρ- ...μ-ν- ...αίν- ...εἰν-	ἀγγέλλ-ει χαίρ-ει φθεῖρ-ει τέμ-ν-ει φαίν-ει τεῖν-ει	ἀγγέλλ-ε-ται χαίρ-ε-ται φθεῖρ-ε-ται τέμ-ν-ε-ται φαίν-ε-ται τεῖν-ε-ται	...λ- ...αρ- ...ερ- ...μ- ...αν- ...εν-	ἀγγελ-εῖ χαρ-εῖ φθερ-εῖ τεμ-εῖ φαν-εῖ τεν-εῖ

I terminacions de futur com les del present d'un verb contracte d'arrel en ...ε- (en IND, INF, PART))

Quant a l'ús de la veu mitjana, aquesta no planteja en principi una diferència *real* de significat amb la veu activa, però sí una diferència de matís pel que fa a la relació del subjecte amb el verb (2) (3), o pel que fa a l'actitud del subjecte respecte de l'acció que aconpleix (1), i que sovint no es pot reflectir en una tradició literal (4).

No obstant, també hi ha verbs que només existeixen en veu mitjana, de manera que no és possible cap diferència de matís (A), i verbs que ofereixen una *barreja de veus* i que tenen sempre el significat propi de la veu activa sense cap altre matís (B).

En qualsevol cas, per als verbs que sí tenen veu activa i veu mitjana (a més de veu passiva), hom pot distingir tres modalitats de la veu mitjana: indirecta, directa i dinàmica

VEU MITJANA INDIRECTA

El subjecte fa alguna cosa per a ell mateix o en el seu interès o benefici, però l'acció del verb no recau directament sobre el subjecte (1).

ACTiva

Ὁ παῖς οἴκοθεν ἄριστον φέρει.

El nen porta l'esmorzar de casa seva.

Ἡ δέσποινα χιτῶνα ποιεῖ.

La senyora fa una túnica.

Aquest valor de la veu mitjana comporta que un mateix verb, segons estigui en veu activa o en veu mitjana, s'hagi de traduir amb significats diferents o complementaris. *

MITJana

(1) Ὁ παῖς οἴκοθεν ἄριστον φέρεται.

El nen es porta l'esmorzar de casa seva.

(1) Ἡ δέσποινα χιτῶνα ποιεῖται.

La senyora es fa una túnica.

* πορίζει	<i>procura</i>	πορίζεται	<i>es procura</i>
αίρει	<i>cull, agafa, pren</i>	αίρεται	<i>escull</i>
φυλάττει	<i>guarda, vigila</i>	φυλάττεται	<i>està en guàrdia, està vigilant</i>
ἅπτει	<i>ataca</i>	ἅπτεται	<i>pren</i>
ἀμύνει	<i>defensa, protegeix</i>	ἀμύνεται	<i>castiga, es venja</i>
ἄρχει	<i>comença (és el 1r a fer alguna cosa)</i>	ἄρχεται	<i>comença (dóna inici a una acció)</i>
παύει	<i>fa cessar una acció</i>	παύεται	<i>cessa en una acció</i>
πείθει	<i>persuadeix, convenç</i>	πείθεται	<i>obeeix, es deixa persuadir</i>
γράφει	<i>νόμον : proposa una llei</i>	γράφεται	<i>γραφὴν : fa una denúncia pública</i>
πέμπει	<i>envia</i>	πέμπεται	<i>envia a buscar</i>
ἀποδίδωσι(v)	<i>lliura, retorna</i>	ἀποδίδοται	<i>ven, traiciona</i>
δανείζει	<i>dóna en préstec, presta</i>	δανείζεται	<i>pren en préstec</i>
μισθοῖ	<i>dóna en lloguer, lloga</i>	μισθοῦται	<i>pren en lloguer</i>
δικάζει	<i>emet un judici</i>	δικάζεται	<i>se sotmet a un judici</i>
χρᾷ	<i>emet una resposta oracular</i>	χρᾶται	<i>demana una resposta oracular</i>
γαμεῖ	<i>es casa (un home)</i>	γαμεῖται	<i>es casa (una dona)</i>

VEU MITJANA DIRECTA

El subjecte fa alguna cosa per a ell mateix o en el seu interès o benefici, i l'acció del verb recau directament sobre el subjecte mateix (2) o sobre una part d'ell (3).

Aquest valor de la veu mitjana es dóna en un nombre reduït de verbs. **

ACTiva

Ὁ παῖς λούει τὸν κύνα.

El nen renta el gos.

MITJana

(2) Ὁ παῖς λούεται.

El nen es renta.

(3) Ὁ παῖς λούεται τὰς χεῖρας.

El nen es renta les mans.

**	λούει	<i>renta</i>	λούεται	<i>es renta</i>
	χρίει	<i>unta, ungeix</i>	χρίεται	<i>s'unta, s'ungeix</i>
	ἐνδύει	<i>vesteix</i>	ἐνδύεται	<i>es vesteix</i>
	φαίνει	<i>mostra</i>	φαίνεται	<i>es mostra, apareix</i>
	τέρπει	<i>torna, dirigeix</i>	τέρπεται	<i>es torna, es dirigeix cap a</i>

A efectes pràctics, es pot dir que la veu mitjana del grec es correspon amb l'ús reflexiu del verb en català o en castellà, com sembla derivarse de l'exemple del nen que λούεται / *es renta*, però el cas és que el sentit netament reflexiu s'expressa en grec de la mateixa manera que en català i castellà, amb el verb en veu activa i un pronom reflexiu: Ὁ παῖς λούει ἑαυτὸν = *El nen es rentae (ell mateix) / El niño se lava (a sí mismo)*. D'altra banda, també pot trobar-se la combinació verb en veu mitjana i pronom reflexiu: Ὁ παῖς λούεται ἑαυτὸν = *El nen es renta / El niño se lava*).

VEU MITJANA DINÀMICA

El subjecte fa alguna cosa amb una implicació particular en el desenvolupament de l'acció (és a dir, participa en l'acció d'una manera *dinàmica*), i contribueix d'una manera especial a la realització del procés verbal pel seu propi interès (4) o amb el seus propis recursos o facultats.

ACTiva

Ὁ ἱερεὺς θύει τοῖς θεοῖς.

El sacerdot fa un sacrifici als déus.

(Perquè li ho han encomanat.)

Per exemple, πολιτεύειν (ACT) significa *ser ciutadà*, però πολιτεύεσθαι (MITJ) significa *ser ciutadà 'implicat'*, és a dir, exercir com a tal participant en els òrgans polítics de la ciutat. ***

MITJana

(4) Ὁ ἱερεὺς θύεται τοῖς θεοῖς.

El sacerdot fa un sacrifici als déus.

(Per iniciativa pròpia i per un interès propi en aquest sacrifici.)

***	πολιτεύει	<i>es (un) ciutadà</i>
	σκοπεῖ	<i>observa</i>
	λύει	<i>redimeix, rescata</i>
	πολεμὸν ποιεῖ	<i>promou, provoca una guerra</i>
	= <i>bellum movet</i>	

πολιτεύεται	<i>exerceix com ciutadà</i>
σκοπεῖται	<i>observa amb atenció, examina</i>
λύεται	<i>redimeix, rescata - amb diners propis</i>
πολεμὸν ποιεῖται	<i>fa, du a terme la guerra</i>
= <i>bellum gerit</i>	

VEU MITJANA AMB VALOR RECÍPROC

La veu mitjana pot tenir també un valor recíproc, però aquest valor, que no pot considerar-se propi de la veu mitjana, deriva del context, en el qual el subjecte necessàriament ha de ser plural, gramaticalment (5) o bé pel sentit (6).

(5) Οἱ παῖδες ἀγωνίζονται.
Els nens lluiten (entre ells).

(6) Ἄνῆρ ἀνδρὶ διαλέγονται.
Dialoguen d'home home.

Παῖς παιδὶ διαλέγονται.
Dialoguen de nen a nen.

A **Verbs 'mitjans', o deponents, o *media tantum***

Hi ha molts verbs, anomenats per això 'mitjans', que només existeixen en veu mitjana (o dit d'una altra manera, que mai no apareixen amb les terminacions de la veu activa), de manera que són equiparables als verbs deponents del llatí (dels quals se sol dir que tenen forma passiva i significació activa), tot i que sembla millor designar-los com *media tantum* (és a dir, verbs 'en veu mitjana tan sols'). Es tracta de verbs amb un significat que per ell mateix ja suposa una implicació específica del subjecte en el desenvolupament de l'acció verbal (la qual cosa constitueix el sentit de la veu mitjana en els verbs que sí disposen de l'opció veu activa / veu mitjana). Entre els més comuns hi ha els següents (més o menys agrupats pel seu significat):

<i>Funcions del cap</i>	<i>Moviment</i>	<i>Posició</i>	<i>Percepció</i>	<i>Funciones naturals dels cos</i>
βούλομαι <i>voler</i>	έρχομαι <i>venir</i>	κάθημαι <i>estar segut</i>	αἰσθάνομαι <i>adonar-se</i>	πτάρνυμαι <i>esternudar</i>
αἶδομαι <i>avergonyir-se</i>	ἔπομαι <i>seguir</i>	κεῖμαι <i>jaure</i>	θεῶμαι <i>contemplar</i>	πέρδομαι <i>fer un pet</i>
μέμφομαι <i>criticar</i>	ἀφικνοῦμαι <i>arribar</i>	γίγνομαι <i>esdevenir</i>	ἀκροῶμαι <i>escoltar</i>	ἐρεύγομαι <i>rotar</i>
ἠγοῦμαι <i>pensar</i>	ἄλλομαι <i>saltar</i>		δέρκομαι <i>mirar fixament (com una serp)</i>	
εὐχομαι <i>suplicar</i>	πέτομαι <i>volar</i>			
λίσσομαι <i>pregar</i>	νέομαι <i>tornar</i>			
ἄγαμαι <i>meravellar-se</i>				
ἠδομαι <i>gaudir</i>				
ἔραμαι <i>estar enamorat</i>				
σκέπτομαι <i>considerar</i>				
ὀδύρομαι <i>lamentar-se</i>				
σέβομαι <i>respectar</i>				
μαίνομαι <i>embogir</i>				
γάνυμαι <i>estar content</i>				
λιλαίομαι <i>desitjar</i>				
πυνθάνομαι <i>informar-se</i>				
οἶομαι <i>creure</i>				

B Verbs amb barreja de veus

Alguns verbs no tenen futur actiu, sinó un futur mitjà amb significació activa:

ἀκούω	<i>escoltar</i>	ἀκούσομαι
ᾄδω	<i>cantar</i>	ᾄσομαι
βοάω -ῶ	<i>cridar</i>	βοήσομαι
σιγάω ῶ	<i>callar</i>	σιγήσομαι
σπουδάζω	<i>apressar-se</i>	σπουδάσομαι
τρώγω	<i>devorar</i>	τρώξομαι